

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

EVAKUACE A HUMANITÁRNÍ POMOC VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Bakalářská práce

Autor: Veronika Holčíková

Ochrana obyvatelstva

Vedoucí práce: doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

Olomouc 2020

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora:	Veronika Holčíková
Název diplomové práce:	Evakuace a humanitární pomoc ve Zlínském kraji
Pracoviště:	Katedra aplikovaných pohybových aktivit, FTK UP Olomouc
Vedoucí diplomové práce:	doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.
Rok obhajoby diplomové práce:	2020

Abstrakt: Bakalářská práce zahrnuje základní informace týkající se problematiky ochrany obyvatelstva se zaměřením na evakuaci a humanitární pomoc ve Zlínském kraji. Nejprve vysvětluje pojmy, se kterými je ochrana obyvatelstva spojena, dále pak také nouzové přežití obyvatelstva a chování během mimořádných událostí, a především popisuje plánování evakuace a poskytování humanitární pomoci.

Klíčová slova: nouzové přežití, ochrana, prevence, varování, evakuace, humanitární pomoc.

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author 's first name and surname: Veronika Holčíková

Title of the master thesis: Evacuation and humanitarian aid in Zlín Region

Department: The Department of Adapted Physical Activities

Supervisor: doc. Ing. Jaromír Novák, CSc.

The year of presentation: 2020

Abstract: The Bachelor thesis describes the basic information relating to the issue of protection of the population, with a focus on a evacuation a humanitarian aid in Zlín Region. First, the concepts with which it is closely linked to the protection of the population, emergency survival of the population and behavior during emergencies and in particular describes the evacuation and providing the humanity aid.

Keywords: emergency survival, protection, prevention, warning, evacuation, humanitarian aid.

I agree with the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Jaromíra Nováka, CSc., a uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 20. června 2020

.....

Děkuji doc. Ing. Jaromíru Novákovi, CSc., za vstřícnost, ochotu, cenné rady a pomoc, kterou mi poskytl při zpracování diplomové práce a za vynaložené úsilí v průběhu celého studia.

Dále bych chtěla poděkovat rodičům za možnost studovat vysokou školu.

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Přehled poznatků.....	9
2.1	Legislativa v oblasti ochrany obyvatelstva.....	9
2.1.1	Zákon o integrovaném záchranném systému.....	9
2.1.2	Zákon o krizovém řízení.....	10
2.1.3	Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.....	12
2.2	Opaření ochrany obyvatelstva.....	13
2.2.1	Varování obyvatelstva.....	13
2.2.2	Tísňové informování obyvatelstva.....	14
2.2.3	Informování před mimořádnou událostí a krizovým stavem.....	14
2.2.4	Informování během mimořádné události a krizového stavu.....	14
2.2.5	Vyrozumění.....	15
2.2.6	Komunikační prostředky.....	16
2.2.7	Koncové prvky varování.....	16
2.2.8	Sirény.....	17
2.2.9	Individuální ochrana.....	20
2.2.10	Improvizovaná ochrana osob.....	20
2.2.11	Ukrytí osob.....	22
2.2.12	Důležitá telefonní čísla.....	23
2.3	Evakuace.....	25
2.3.1	Plán evakuace.....	27
2.3.2	Požární evakuační plán.....	27
2.3.3	Záchrana osob.....	28
2.3.4	Evakuační zavazadlo.....	29
2.3.5	Vyhledávání osob, vyprošťovací a záchranné práce.....	30
2.5	Nouzové přežití obyvatelstva.....	32

2.5.1	Krizové plánování	34
2.6	Humanitární pomoc	38
2.6.1	Legislativa o humanitární pomoci	38
2.6.2	Mezinárodní humanitární právo	38
2.6.3	Humanitární krize	39
2.6.4	Druhy a fáze humanitární pomoci:	39
2.6.5	Zásady správné humanitární pomoci	40
2.6.6	Typy humanitárních pomoci	41
2.6.7	Humanitární organizace	42
3	Cíle	43
4	Metodika	44
5	Výsledky řešení	45
5.1	ORP Zlín	45
5.2	Sirény v obvodu ORP Zlín	47
5.3	Místa pro evakuaci	48
5.4	Krizový štáb obce s rozšířenou působností Zlín (KŠ ORP Zlín)	48
5.5	Služební vozidla v případě evakuace	50
5.6	Přehled ubytovacích zařízení ve Zlínském kraji	51
5.7	Zabezpečení stravování v případě zahájení evakuace	51
5.8	Charita Zlín	52
6	Závěr	58
7	Souhrn	59
8	Summary	60
9	Referenční seznam	61

1 ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je evakuace a humanitární pomoc ve Zlínském kraji. Tohle téma jsem si vybrala, protože mě velmi zaujalo. Je to stále aktuální. Každým dnem nás obklopují mimořádné události, jako například povodně, hurikány, zemětřesení, terorismus nebo nyní nejvíce známý koronavirus. Lidé na celém světě však tyto hrozby neberou stále vážně a nejsou dostatečně připraveni řešit nějaký problém. Zkrátka se dá říct, že jsme zvyklí na životní standard, který bereme jako samozřejmost. Problém by nastal, kdyby vznikla mimořádná událost, protože spousta lidí neví, jak se v dané chvíli zachovat a co si dopředu zajistit. To samozřejmě neulehčují složkám integrovaného záchranného systému při likvidačních a záchranných pracích.

Evakuace a humanitární pomoc je téma často opomíjené a méně dostupné pro veřejnost. Obyvatelé jsou informováni pouze pomocí médií, kde a kdy se událost stala a jaké byly škody, popřípadě, jaké budou následky. Podrobné informace jsou pro veřejnost většinou nedostupné a pracují s nimi jen pověřené osoby. I já sama jsem měla problém získat bližší informace ohledně Zlínského kraje, proto jsou v práci z bezpečnostních důvodů některé informace utajené známkou *.

V bakalářské práci se zabývám nejdříve legislativou ochrany obyvatelstva a jejími hlavními úkoly. Mezi ně patří varování a informování obyvatelstva, následná evakuace a další důležitá opatření. Dále je charakterizována evakuace, a také bližší informace o městu Zlínu. Charakterizuji i nouzové přežití obyvatelstva, které souvisí se zásobováním pitnou vodou, dodávkou energie a nouzové základní služby. Všichni bychom měli být aspoň okrajově seznámeni s těmito vědomostmi, abychom ulehčili práci IZS.

V další části mé bakalářské práce věnuji pozornost humanitární pomoci, která je úzce spojena s evakuací i nouzovým přežitím obyvatelstva. Popisuji zde legislativu, která se zabývá humanitární pomocí, typy pomoci a fáze humanitárních krizí. Dále se zabývám nejznámějšími organizacemi, které poskytují pomoc v ČR, ale i v zahraničí, na mezinárodní úrovni.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Legislativa v oblasti ochrany obyvatelstva

2.1.1 Zákon o integrovaném záchranném systému

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu dále jen "krizové stavy" (Zákon č. 239/2000 Sb., § 1).

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) **integrovaným záchranným systémem** koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,*
- b) **mimořádnou událostí škodlivé** působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,*
- c) **záchrannými pracemi** činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin,*
- d) **likvidačními pracemi** činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,*
- e) **ochranou obyvatelstva** plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,*
- f) **zařízením civilní ochrany** bez právní subjektivity (dále jen "zařízení civilní ochrany") součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky,*
- g) **věcnou pomocí** je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce,*

h) osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2).

Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému (Zákon č. 239/2000 Sb., § 3).

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) se dělí do hlavních subsystémů:

„Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "HZS"), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky“ (Zákon č. 239/2000 Sb., §4).

„Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání (§ 21)“ (Zákon č. 239/2000 Sb., §4).

2.1.2 Zákon o krizovém řízení

Tento zákon č.240/2000 Sb., „stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení“ (Zákon č.240/2000, §1).

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Krizovým řízením se v zákoně č.240/2000 Sb., rozumí *„souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti krizové situace.“*

Krizovou situaci se v tomto zákoně rozumí „*mimořádná událost, kdy je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu*“ (Zákon č. 240/2000, §2).

Podle právního řádu České republiky rozlišujeme čtyři krizové stavy. Pokud je seřadíme podle závažnosti, jsou to:

- stav nebezpečí – vyhláší hejtman kraje (primátor hlavního města Prahy),
- nouzový stav – vyhláší vláda,
- stav ohrožení státu – vyhláší Parlament na návrh vlády,
- válečný stav – vyhláší Parlament ČR (Zákon č.240/2000 Sb.).

Název krizového stavu	Právní předpis	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Válečný stav	Ústavní zákon č.1/1993 Sb., (Ústava ČR), čl. 43 Ústavní zákon č.110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 2	Parlament	Jestliže ČR je napadena nebo jestliže je třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.	celý stát	není omezena
Stav ohrožení státu	Ústavní zákon č.110/1998 Sb., čl. 7	Parlament na návrh vlády	Jestliže je bezprostředně ohrožena svrchnost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy.	celý stát - omezené území státu	není omezeno
Nouzový stav	Ústavní zákon č.110/1998 Sb., čl. 5 a 6	Vláda (předseda vlády)	V případě výskytu pohrom (živelních, technologických – např. průmyslových havárií, ekologických problémů, teroristických útoků apod.), které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví lidí nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost ve státě.	celý stát – omezené území státu	nejdéle 30 dnů
Stav nebezpečí	Zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)	Hejtman kraje, primátor hl. m. Prahy	V případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiného nebezpečí jsou ohroženy životy, zdraví,	celý kraj - část kraje	nejvýše 30 dnů (prodlouží se souhlasem

			majetek, životní prostředí nebo vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, jestliže nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS.		vlády)
--	--	--	--	--	--------

Tabulka 1. Základní údaje ke krizovým stavům (Novák, 2014).

2.1.3 Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon č.241/2000 Sb., „*upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav (dále jen „krizové stavy“)* a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů“ (Zákon 241/2000, §1).

„Tento zákon stanoví pravomoc vlády a správních úřadů při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy“ (Zákon 241/2000, §1).

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Hospodářským opatřením pro krizové stavy organizační, materiální nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytní dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů, (dále jen „nezbytná dodávka“) (Zákon 241/2000, §2).

Dodavatelem nezbytné dodávky fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky s organizační složka právnické osoby se sídlem v zahraničí podnikající na území České republiky, která má jako předmět své činnosti nebo podnikání zapsanou činnost umožňující dodat předmět nezbytní dodávky nebo která je schopna dodat předmět nezbytné dodávky (Zákon 241/2000, §2).

2.2 Opaření ochrany obyvatelstva

V době trvání nouzového stavu nebo stavu ohrožení života, má vláda právo vyhlásit přesně daná krizová opatření. Tato krizová opatření mohou omezovat základní práva a svobody osob, nicméně se nesmí opomenout zásada přiměřenosti, která je jasně vyjádřena v §39 krizového zákona, ve kterém je řečeno, že „orgány krizového řízení při řešení krizové situace postupují tak, aby případný zásah do práv a svobod osob nepřekročil nezbytnou míru.“ Těmito krizovými opatřeními mohou být například evakuace osob a majetku z vymezeného území, zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území („*Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru II, 2014*“).

2.2.1 Varování obyvatelstva

Důležité je mít řádně propracovaný varovací systém (včetně následného tísňového informování) a vyrozumění, k minimalizaci dopadů mimořádných událostí většího rozsahu a krizových situací. Jednou ze základních podmínek úspěšně provedeného opatření na ochranu obyvatelstva je včasné a řádně provedené varování a prvotní tísňové informování (Kratochvílová, Kratochvílová, ml., & Folwarczny, 2013).

Horák, Danielová, Juříček a Šimák (2015) tvrdí, že občané musí dostat předem stručnou, ale výstižnou informaci o jednotlivých možných hrozbách, způsobech jejich aktivace, způsobení jednání a chování při přípravě, ale i během mimořádné události, aby se mohli v dané události správně zachovat.

Pro zabezpečení varování a vyrozumění je na území ČR realizovaný a provozovaný jednotný systém varování a vyrozumění (dále jen „JSVV“). Jeho provozní, technické a organizační zabezpečení má na starost v souladu se zákonem o IZS Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (Kratochvílová et al., 2013).

Plán varování obyvatelstva obsahuje:

- Způsob varování, kterým bude obyvatelstvo varováno, včetně popisu činnosti, kterou má po varování obyvatelstvo udělat,
- Zabezpečení realizace určitého způsobu organizačními a technickými mechanismy,
- Při selhání zvoleného způsobu varování, je vypracováno náhradní oznámení pro varování obyvatelstva (Mika O. J., 2008).

2.2.2 Tísňové informování obyvatelstva

Podle Horáka et al. (2015) lze tísňové informování obyvatelstva popsat jako souhrn organizačních, technických a provozních opatření, která mají vést k svěření informací ihned po zaznění varovného signálu o zdroji, povaze a rozsahu nebezpečí a nezbytných opatřeních k záchraně života, zdraví a majetku, a to pomocí veřejnosprávních i lokálních médií.

Preventivní informování je považováno jako obeznámení právnických a fyzických osob v obci na území ORP s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Tohle obeznámení je nařízeno zákonem o IZS obecnímu úřadu obce a HZS kraje, který tak činí za obecní úřad ORP. Zaměstnavatel zabezpečuje informování svých zaměstnanců v souladu s vyhláškou č. 380/2002 Sb. (Kratochvílová et al., 2013).

Operační a informační střediska (dále jen „OPIS“) ministerstva vnitra a generální ředitelství HZS ČR a HZS krajů. Příslušné OPIS zahrnují technická zařízení s nepřetržitým obsluhováním pro příjem tísňového volání na linky 150 a 112. Lidé obsluhující OPIS (operační důstojníci a operační technici) zabezpečují nejen vyslání nezbytných sil a prostředků jednotek požární ochrany k nahlášené události, vyhodnocení přijatých tísňových hovorů, ale zabezpečují i tzv. operační úroveň řízení, což je organizace nasazování potřebných sil a prostředků, informační podpora veliteli zásahu a zprostředkování splnění jeho požadavků, které určí z místa zásahu (Skalská, Dubský, 2010).

2.2.3 Informování před mimořádnou událostí a krizovým stavem

Dle Kratochvílové et al. (2013) je seznámení všech osob, tj. právnických i fyzických v obci a na území ORP s charakterem možného ohrožení se chápe jako preventivní informování obyvatelstva. Charakterem je možné ohrožení s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi.

2.2.4 Informování během mimořádné události a krizového stavu

Kratochvílová et al. (2013) nazývá informování obyvatelstva předáváním informací o síle ohrožení, jak se obyvatelé mohou chovat a dalších nezbytných informací obyvatelstvu (tzv. doplňující informace). Informace se k nám dostávají pomocí televizního a rozhlasového vysílání, koncovými prvky varování a obecními rozhlasy. Za informování zodpovídá ten, kdo jej vyhlásil, tj. starosta obce, starosta ORP, hejtman kraje, krizový štáb a povodňová komise.

Pro informování se využívá:

- televizní a rozhlasové stanice s celostátní působností – MV-GŘ, HZS ČR má smlouvu s televizními stanicemi ČT1, ČT2 a ČRo 1 Radiožurnál,
- regionální rozhlas a televize, většinou po smluvním vztahu s HZS kraje,
- městské, obecní a objektové rozhlas,
- elektronické sirény a místní informační systémy – mohou vysílat informace pomocí vlastního mikrofonu nebo z externího zdroje modulace (např. VKV-FM rozhlasového přijímače, radiostanice apod.),
- místní kabelové systémy,
- mobilní rozhlašovací prostředky – mobilní sirény, rozhlasové vozy, megafony (Kratochvílová et al., 2013).

Obecné zásady:

- respektovat a snažit se získávat informace z oficiálních zdrojů, tj. rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele),
- nerozšiřovat poplašné a neověřené informace,
- varovat ostatní ohrožené osoby ve svém okolí, nezapomenout na neslyšící a nevidomé osoby,
- netelefonovat zbytečně – telefonní síť je v době události přetížena,
- nepodceňovat vzniklou událost,
- pomáhat ostatním lidem, zejména starším, nemocným a nemohoucím osobám,
- uvědomit si, že největší hodnotu má lidský život a zdraví, až poté nastává záchrana majetku,
- uposlechnout pokyny pracovníků záchranných složek (ECCS Zlín, 2003).

2.2.5 Vyrozumění

Vyrozumění je komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření, které mají zabezpečit včasné předání varovné informace o hrozící nebo již vzniklé události složkám IZS, orgánům územní samosprávy a státní správy, fyzickým, právnickým a podnikajícím osobám podle havarijních a krizových plánů (Doležel, Kyselák, Mika & Novák, 2014).

Navrátil, Šafr a Havránková (n.d) píší, že hlavním cílem vyrozumění je pohotové zaktivování osoby, která je určena pro řízení a provádění preventivních opatření nebo opatření odstraňující následky mimořádných událostí a řešení krizových situací.

Kratochvílová et al. (2013) uvádí, že podle zákona o IZS mají operační a informační střediska odpovědnost za zabezpečení vyrozumění. Jedná se o základní a ostatní složky IZS a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků.

Typy vyrozumění

- vyrozumění a povolání složek IZS k provedení zásahu;
- vyrozumění osob, příslušníků krizového štábu (např. primátora, hejtmana, starosty);
- vyrozumění orgánů a organizací (Navrátil, Šafr & Havránková, n. d).

2.2.6 Komunikační prostředky

K zabezpečení vyrozumění se používají dostupné spojové prostředky nazývané komunikačními prostředky.

Patří zde:

- telefonní spojení pevné sítě,
- telefonní a datové spojení v sítích mobilních operátorů,
- elektronická pošta,
- datové přenosy,
- rádiové spojení (Kratochvílová et al., 2013).

2.2.7 Koncové prvky varování

Koncové prvky varování jsou přístroje, které jsou schopny generovat nařízené zvukové signály a případně vysílat informace. Aktivace varování je možná dálkově ze zadávajících terminálů anebo místně. Hasičský záchranný sbor kraje má za úkol umístit koncové prvky varování na území obce s více než 500 obyvatel, v zónách havarijního plánování a v dalších místech možného vzniku mimořádné události, především v záplavových oblastech.

Principiálně se dělí koncové prvky obyvatelstva dle činnosti na:

- rotační sirény,
- elektronické sirény,
- místní informační systémy s vlastnostmi elektronických sirén (Kratochvílová et al., 2013).

Orientační počty KPV k 30. 6. 2013			
Vlastník	Elektronická siréna	Rotační siréna	MIS
HZS ČR	500	4550	
Obce	500	450	850
Jiní (ČEZ apod.)	200	500	50
Celkem	1200	5500	900

Tabulka 2. Orientační počty KPV v ČR k 30. 6. 2013 (Kratochvílová et al., 2013).

2.2.8 Sirény

2.2.8.1 Rotační sirény

Zvuk u rotačních sirén vzniká rozkmitáním vzduchové masy vhodně nastavenými lopatkami rotoru elektromotoru. Sirény jsou začleňovány do JSVV o minimálním výkonu 3 kW. Nejčastěji se využívá rotační siréna DS 977 s výkonem 3,5 kW. Jsou ovládány na dálku pomocí přijímačů na dálkové ovládání a tlačítka místního ovládání. K použití varování pomocí rotační sirény je nezbytná dodávka elektrického proudu (Kratochvílová, Kratochvílová, ml., & Folwarczny, 2013).

Obrázek 1. Rotační siréna (<https://www.haricom.cz/poplachove-sireny/>).

2.2.8.2 Elektronické sirény

Signál u elektronických sirén je sestaven v tónovém generátoru řídicí jednotky nebo je reprodukován z audiopaměti (verbální informace), je zesilován výkonovými zesilovači a je přeměněn na zvuk v elektroakustických měničích (tlakových reproduktorech). Elektronické sirény jsou řízeny dálkově, přijímač předá řídicí jednotce sirény a ti je poté zpracují podle vlastního programu. Siréna může být ovládána i místními ovládacími prvky na řídicí jednotce (ovládací panel) nebo tlačítkem místního ovládání aktivující spuštění přednastavenému signálu (Kratochvílová, Kratochvílová, ml., & Folwarczny, 2013).

2.2.8.3 Místní informační systémy s vlastnostmi elektronických sirén

Při vzniku mimořádné události nebo v případě hrozby jsou obyvatelé varování především prostřednictvím varovného signálu „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“. Tato výstraha je vyhlášena kolísavým tónem sirény 140 vteřin, která může zaznít třikrát po sobě v cca třímínutových intervalech. Následně je obyvatelstvo varováno např. rozhlasem, televizí, místním rozhlasem, tzv. mluvícími sirénami, složkami integrovaného záchranného systému nebo jiným způsobem o tom, co mají v daném případě dělat (ECCS Zlín, 2003).

2.2.8.4 Zkouška sirén

Pravidelně každou první středu v měsíci ve 12:00 probíhá na území celé České republiky zkouška sirén. Zkušební signál je provozován za účelem kontroly provozuschopnosti jednotlivých koncových prvků i celého systému JSVV. Je to trvalý tón, který trvá 140 sekund. Tón je doplněn verbální komunikací, jestliže se jedná o elektronické sirény a místní informační systémy.

Obrázek 2. Zkouška sirén (www.hzs.cz).

Obrázek 3. Elektronická siréna (<https://hoermann-gmbh.de/>).

Po zaznění sirény:

- 1) Okamžitě se ukrýt – vyhledat ukrytí v nejbližší budově (výrobní závod, kancelář, obchod, veřejná budova). Při řízení auta je vhodné ihned zaparkovat a jít se ukrýt do budovy;
- 2) zavřít okna a dveře – při pobytu v budově okamžitě zavřít okna a dveře. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik nebezpečných látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Zabezpečením prostoru zajistíme možný průnik látky;
- 3) zapnout televizi nebo rádio – informace o tom, co se stalo, proč byla zapnuta siréna, proč bylo obyvatelstvo varováno, co dále dělat, uslyšíme v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. Při výpadku elektřiny bude použit přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou hlášeny obecním úřadem, popř. elektronickými sirénami (ECCS Zlín, 2003).

Tón sirény	Délka tónu	Název varovného signálu
Kolísavý	140 vteřin	Všeobecná výstraha

Tabulka 3. Varovný signál (ECCS Zlín, 2003).

2.2.8.5 Náhradní způsoby varování

Náhradní způsoby varování využíváme v ojedinělých případech, kdy dojde k výpadku KVP zařazených do JSVV nebo v případě, že území zasažené mimořádnou událostí nebo krizovou situací nemá koncové prvky varování.

Náhradními prvky varování jsou:

- mobilní elektronické sirény,
- mobilní vyhlašovací prostředky (VRZ na vozidlech HZS ČR, Policie ČR, městská policie),
- telefonní zprávy a SMS odeslané na mobilní telefony,
- prostředky, které vydávají hlasité zvuky (např. gongy, zvony),
- rozhlasové a televizní vysílání,
- spojky (Technologie, 2000).

2.2.9 Individuální ochrana

Podle Doležela, Kyseláka, Míky a Nováka jsou důležitou součástí individuální ochrany osob ochranné masky, které mají tzv. proti dýmovou vložku, což filtruje aerosoly tak, že po dobu ochrany jsou zachycovány biologické prostředky a radioaktivní látky, a chrání tak uživatele od inhalačního zasažení.

Bojové chemické látky a nebezpečné chemické toxické látky jsou zadržovány díky filtru ochranné masky, a to na základě různých chemických a fyzikálně chemických procesů. Většinou jsou filtry určeny pouze pro jednu skupinu (bojové chemické látky) nebo pro druhou skupinu látek (nebezpečné chemické průmyslové toxické látky) (Mika, Zahradníček & Zeman, 2012).

2.2.10 Improvizovaná ochrana osob

Jestliže nastane nečekaná mimořádná událost a nemáme u sebe žádné prostředky pro individuální ochranu, musíme začít improvizovat a pomoci si tzv. prostředky improvizované ochrany dýchacích orgánů a povrchu těla. Ústa a nos jsou hlavní bránou pro vstup nebezpečné látky do organismu, proto je jejich ochrana nejdůležitější (Mika, Zahradníček & Zeman, 2012).

Mika et al. (2012) tvrdí, že je nejprve nutné zamezit dalšímu vstupu nebezpečné a škodlivé látky do organismu. Dosáhneme toho buď nasazením ochranné masky do ochranné polohy nebo použitím improvizované ochrany dýchacího ústrojí.

Dýchací orgány je vhodné chránit navlhčeným kapesníkem, ručníkem, utěrkou, plenou, šátkem, buničitou vatou nebo kusem látky. Tyto navlhčené pomůcky chrání ústrojí tím, že textilie působí jako bariéra a voda je schopna rozpustit spoustu plynů.

K ochraně očí použijeme lyžařské nebo potápěčské brýle, ale je nutno všechny otvory řádně přelepit izolační páskou, aby látka nepronikla dovnitř (Doležel et al., 2014).

Hlavu je dobré chránit čepicí, šátkem anebo šálou, přes kterou se přetáhne kapuce případně nasadí ochranná přilba, která zároveň chrání před padajícími předměty.

Ruce by měly být chráněné nejlépe pryžovými rukavicemi. Čím silnější je materiál, tím spolehlivější je ochrana. Vhodné jsou delší rukavice, neboť chrání zápěstí a částečně i předloktí. Jestliže nemáme rukavice, ruce omotáme látkou nebo šátkem, aby byly aspoň částečně chráněny a nepřišly do přímého styku s látkou.

Pro ochranu nohou jsou vhodné pryžové nebo kožené holínky, kožené vysoké boty nebo kozačky. Důležitým krokem při zabezpečení ochrany je řádně zabezpečit místo mezi botou a nohavicí, aby nezůstalo odkryté místo na těle (hzs.cr, 2014).

Improvizovaná ochrana je pouze dočasná a velmi omezená, slouží na několik minut a je vhodné urychleně opustit zamořený prostor nebo se přesunout do vhodného úkrytu (Doležel et al., 2014).

Obrázek 4. Improvizovaná ochrana hlavy (<https://www.hzscr.cz>)

Obrázek 5. Improvizovaná ochrana celého těla (<https://chemon.hzsmsk.cz>).

2.2.11 Ukrytí osob

Dle mého názoru by každá osoba měla vědět základní informace o tom, jak se zachovat při mimořádné události, aby zbytečně nenastaly zmatky. Ukrytím osob rozumíme využití úkrytů civilní ochrany a dalších vhodných objektů, které se stavebními úpravami rovnají ochraně obyvatelstva. Úkryty jsou stálé, tlakově odolné i neodolné, ochranné systémy, jako jsou metro, dopravní tunely nebo improvizované úkryty.

Stálé úkryty charakterizujeme jako vybudované ochranné stavby k ukrytí obyvatelstva při krizové situaci. Jsou vybaveny např. filtračně ventilačním zařízením (dále jen FVZ), nezávislým zdrojem, elektrickou energií a zásobou pitné vody. Garáže, kina, obchody a sklady byly vybudovány s víceúčelovým využitím pro ukrytí (Horák et al., 2015).

Podle Doležela et al. (2014) je improvizovaný úkryt vhodný prostor v částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, který je předem určen. Je upravován fyzickými a právníckými osobami pro jejich vlastní ochranu, a také pro ochranu zaměstnanců před možnými riziky mimořádných událostí s využitím vlastních finančních a materiálních zdrojů.

Mika et al. (2012) píše, že při úniku páry a plynů se látky drží při zemi, proto je vhodné se přesunout do místností ve vyšších patrech budov, přesněji na závětrné straně od zdroje úniku.

Prostor pro ukrytí je zabezpečen v blízkosti místa pobytu osob, které musí v případě ohrožení včas navštívit. Doporučenou doběhovou vzdáleností od místa bydliště je 500 až

800 m. Improvizovaný úkryt musí být vzdálenostně umístěn od nebezpečných provozů a skladů. Každý člověk má vymezenou podlahovou plochu o rozměru 1-3 m² v prostoru s nuceným větráním a 3-5 m² podlahové plochy bez nuceného větrání. Kapacita improvizovaného úkrytu je určena součtem sedících a ležících osob, dále není omezena. Místnost, ve které se nacházíme, musí mít zavřená okna, dveře a další otvory. Je nezbytné přelepit je kvalitní lepicí páskou a vypnout ventilaci. Prostředky individuální ochrana a improvizované prostředky ochrany odchází stranou. Ty po příchodu do budovy sejmeme a odložíme do neprodyšného igelitového pytle (Doležel et al., 2014).

Dle Miky et al. (2012) se při vstupu do úkrytu osoby musí pečlivě osprchovat a umýt celé tělo mýdlem (mýdlo je vhodné pro své poměrně silné alkalické reakce) a obléct se do čistého oděvu. Při podezření ze zamoření je nutná lékařská prohlídka.

2.2.12 Důležitá telefonní čísla

Nastane-li mimořádná událost (požár, havárie s únikem nebezpečné látky), ohrožující obyvatele, jsme povinni zavolat na jedno z následujících čísel:

1) 150 - Hasičský záchranný sbor: voláme při zjištění mimořádné události (požár, chemická nebo průmyslová havárie), která může ohrozit osoby nebo majetek. Při telefonátu uvedeme tyto informace:

- kde hoří,
- co hoří,
- jméno a příjmení volajícího,
- telefonní číslo, ze kterého oznamujete událost.

Po skončení hovoru zavěsíme a čekáme na opětovné volání s dotazem, zda je nahlášená událost pravdivá.

2) 155 – Zdravotnická záchranná pomoc: vyžaduje se při všech stavech ohrožující život osob. Řídíme se pokyny operátora, dokud neukončí hovor nebo nedojede záchranná služba.

3) 158 – Policie ČR

4) 156 – Městská policie

5) 112 – Tísňové volání: v současné době se jedná o univerzální číslo, které je mezinárodním. Volat můžeme z jakéhokoliv státu (Zákon č.127/2005 Sb.).

Pokud si nemůžeme v krizové situaci vzpomenout na telefonní číslo nejbližší dané nehodě, např. jestliže přijdeme do styku s postiženým, zraněným, při nehodě, voláme číslo 112. Nicméně je vhodnější a rychlejší volat přímo na hasiče, zdravotnickou záchrannou službu nebo na policii, protože tísňové číslo 112 se musí stejně kontaktovat se složkami IZS.

2.3 Evakuace

Podle Kratochvílové et al. (2013) se dá evakuace popsat, jako přesunutí osob a zvířat, předmětů kulturní hodnoty, zařízení techniky, popřípadě strojů, a materiál, který je nutný k zachování výroby. Nebezpečné látky je potřeba přesunout z ohrožených míst za mimořádných událostí.

Dle Šenovského, Adamce a Hanušky (2005) se evakuace plánuje kvůli řešení mimořádné události, potřebné pro vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Plánuje se ze zón havarijního plánování jaderných zařízení a havarijního plánování objektů s nebezpečnými chemickými látkami při hrozbě konfliktu.

Myslím, že nastěhování zpět do domu, bytu lze provést až po řádné dekontaminaci a úklidu se souhlasem odborné služby.

Evakuací obyvatelstva se zabývá zákon č. 239/2000 Sb. o IZS a vyhláška Ministerstva vnitra č. 329/2002 Sb. k přípravě a řešení úkolů ochrany obyvatelstva (Navrátil et al., n. d).

Dělení evakuace:

Podle rozsahu opatření dělíme evakuaci:

- objektová, která zahrnuje evakuaci obyvatelstva jedno nebo malého počtu obytných budov, administrativně správních budov, technologických provozů nebo dalších objektů;
- plošná, která zahrnuje evakuaci obyvatelstva části či celého urbanistického celku, případně většího územního prostoru.

Podle doby trvání dělíme evakuaci:

- krátkodobá, kdy není nutné dlouhodobé opuštění domova a pro evakuované osoby není zabezpečeno náhradní ubytování;
- dlouhodobá, kdy je nutný dlouhodobý, více než 24hodinový pobyt mimo domov, pro evakuované osoby je připraveno přechodné nouzové ubytování.

Podle zvolené varianty řešení ohrožení dělíme evakuaci:

- přímá, uskutečňovaná bez předešlého ukrytí evakuovaných osob;
- s ukrytím, prováděná po předešlém ukrytí evakuovaných osob a po poklesu stupně prvotního ohrožení.

Podle způsobu realizace dělíme evakuaci:

- samovolná, kdy průběh evakuace není řízen a obyvatelstvo jedná pouze podle vlastního rozhodnutí;
- řízená, kdy proces evakuace je řízen příslušnými orgány a evakuované osoby se přemísťují po určitých trasách pěšky, s využitím vlastních dopravních prostředků nebo zajištěných prostředků hromadné přepravy (Pacinda & Pivovarník, 2010).

Oprávnění k zahájení evakuace mají:

- velitel zásahu, při provádění záchranných a likvidačních prací;
- zaměstnavatel v rámci své působnosti;
- starosta obce, v rámci území obce;
- starosta obce s rozšířenou působností, v rámci správního obvodu, je-li nutné evakuovat obyvatele z více obcí;
- hejtman kraje, je-li nutné evakuovat obyvatelstvo z více správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Portál krizového řízení JmK, 2016).

Složky IZS vydají signál k evakuaci na základě posouzení z blížící se nebo již nastalé situace. Při zdroji úniku chemickou látkou je evakuace závislá na druhu nebezpečné látky nebo vývoji havárie. Unikají-li těkavé látky ve formě plynu, nemůže nastat dlouhodobá kontaminace prostředí, evakuaci nemusíme řešit, pokud se obyvatelé nenachází v malé vzdálenosti od hrozící havárie. Unikající látky mohou působit v ovzduší dlouho, a proto je těžké odhadnout trvání a rozmístění látky (ECCS Zlín, 2003).

Obecné zásady evakuace:

- zachovávat klid a podle potřeby uklidnit ostatní,
- dodržovat pokyny složek IZS organizující nebo zajišťující evakuaci,
- opustit byt až po rozkazu složek,
- uhasit otevřený oheň v topidlech,
- vypnout elektrické a plynové spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček),
- uzavřít hlavní přívod vody a plynu,

- dětem vložit do kapsy papír se jménem a adresou,
- domácí mazlíčky vzít s sebou,
- vzít si s sebou evakuační zavazadlo, uzamknout byt a dostavit se do evakuačního střediska,
- při řízení vlastních vozidel se řídit pokyny IZS, které organizují danou evakuaci (ECCS Zlín, 2003).

2.3.1 Plán evakuace

Evakuační plán, obsahuje zejména:

- seznam sil a prostředků zabezpečující evakuaci,
- způsob vyrozumění se, vybavení, přípravy a povolání,
- počet evakuovaných osob, dále také odkud kam budou evakuovány,
- počet osob vyžadující zvláštní péči a ochranu,
- systém řízení hromadné evakuace a samovolné evakuace,
- popis doporučeného evakuačního zavazadla, které má být řádně označkováno trvalou visačkou se jménem a bydlištěm majitele,
- systém evidence osob nutných k evakuaci,
- zabezpečení evakuačních tras,
- přehled nouzového ubytování evakuovaných a zabezpečení zásobování (Kolektiv autorů, 1999).

2.3.2 Požární evakuační plán

Plán zahrnuje postupy osob během evakuace osob, zvířat a materiálů z objektů, které jsou nebo byly zasaženy požárem. Je zpracováván pro objekty a prostory, kde jsou složitější podmínky pro zásah, nebo jsou provozovány s vysokým požárním nebezpečím.

Plán obsahuje:

1. část – úvod plánu tvoří identifikace objektu a stanovení osob, které odpovídají za daný objekt (evakuaci). V této části má být prostor, ze kterého bude nařízena evakuace,
2. část – tato část obsahuje vyčlenění osob, technika a materiál, který se dá využít s vyznačením míst ke garážování techniky a skladování materiálů,
3. část – stanovení způsobu, jak provést evakuaci, vyznačení únikových cest a místa, kde se evakuovaní shromáždí. Evidenci evakuovaných osob a kontrolu všech ohrožených

provádí vyčleněné osoby. Stejně tak budou vyznačena místa, kde se shromažďuje evakuovaný materiál,

4. část – zahrnuje pomocné dokumenty:

- plán spojení,
- grafické znázornění objektů a důležitých údajů pro záchranu (únikové cesty, hasicí zdroje, místa shromaždiště),
- záznamy o seznámení osob s proškolením o bezpečnosti (Horák et al., 2015).

Rozhodnou se lidé pro samovolnou evakuaci, musí vynaložit maximální úsilí řídicích orgánů, aby získali kontrolu nad jejich průběhem. V rychlém jednání by mohlo přijít ke zmatku, chaosu a silničním zácpám. Proto je vhodné dopředu vypracovat seznam osob, které mohou využít svůj vlastní automobil a nechat tak prostor lidem, kteří se nemají jak dostat pryč. Proto si myslím, že je velmi důležitý nácvik evakuace v budovách (školách, firmách) a provádět školení zaměstnanců, jak se chovat v dané situaci.

2.3.3 Záchrana osob

Záchranné práce jsou definovány jako „*činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.*“ Jedná se o nejnáročnější činnost prováděnou při zásahu hasiči a jinými záchranáři, kteří často nasazují svůj život. Náročnost se určuje z mnoha objektivních i subjektivních skutečností.

Jsou zde činnosti, ke kterým patří záchrana osob, provádějící se jen v některých případech nebo je-li to bezprostředně nutné. Záchrana lidského života má naprostou přednost před záchranou zvířat a majetku.

Cílem záchrany je odstranit bezprostřední nebezpečí ohrožující život nebo zdraví osob. Odstranění chápeme jako různorodou činnost, která je závislá na mnoha skutečnostech a okolnostech záchrany (Doležel et al., 2014).

HZS ČR má vypracované metodické listy pro vyprošťování osob:

- vyprošťování osob ze závalů a sutin,
- vyprošťování osob z havarovaných vozidel (www.hzscr.cz).

2.3.4 Evakuační zavazadlo

Nastane-li okamžik evakuace, je nezbytně nutné opustit budovu, ve které se nacházíme a vzít si s sebou evakuační zavazadlo. Nejvhodnějším zavazadlem je batoh, který si dáme na záda a mít tak volné obě ruce k pohybu nebo kufr na kolečkách, se kterým se dá jednoduše manipulovat. Každá evakuovaná osoba by měla mít pouze jedno zavazadlo, do kterého si dá potřebné věci. Seznam věcí by měl být předem nachystaný, aby později nepřišlo ke zmatkům a ztrátě času promýšlením nezbytných prostředků. Pokud jde pouze o krátkodobou evakuaci, stačí vzít s sebou peníze, doklady a léky (Portál krizového řízení JmK, 2016).

Zavazadlo by mělo obsahovat:

- štítek se jménem a adresou,
- osobní doklady,
- peníze, platební kartu, pojistné smlouvy a cennosti,
- léky, zdravotní pomůcky,
- základní trvanlivé potraviny (konzervy, chléb), pitnou vodu,
- toaletní a hygienické potřeby,
- náhradní prádlo, oděv, obuv,
- spací pytel nebo přikrývku, karimatku nebo nafukovací lehátko (hzscr.cz).

Pro případ vyhlášení evakuace je potřeba vyplnit níže přiložený list na viditelné místo vstupních dveří.

<i>Adresa obecního (městského) úřadu</i>	
<i>Adresa osoby</i>	
<i>Příjmení, jméno, titul</i>	
<i>Příjmení, jména, titul Společně se mnou evakuovaných členů domácnosti</i>	
<i>Odjeli jsme: dne v hodin</i> <i>Budeme se zdržovat na adrese:</i>	
<i>V obydlí již nezůstala žádná osoba.</i>	<i>Podpis:</i>

Obrázek 6. Zpráva pro evakuační orgány (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

Myslím, že se nedá dopředu přichystat evakuační zavazadlo, protože nevíme, kdy neštěstí nastane. Proto bychom ale měli mít aspoň v hlavě seznam nejdůležitějších věcí, bez kterých nemůžeme opustit domov. Je vhodné jednou za čas kontrolovat expirační dobu, např. u potravin a léků, popřípadě je obměnit za nové. Musíme myslet i na děti, které mohou vyvolat paniku, proto je nutné označit všechny zavazadla visačkou se jménem, adresou a telefonním číslem.

2.3.5 Vyhledávání osob, vyprošťovací a záchranné práce

Nezbytnou částí pohotového a správného provedení průzkumu konkrétní situace je důležité znát výborně postižené místo. Především jde o následující skutečnosti:

- znát umístění úkrytů osob v rozrušené budově,
- znát rozmístění a zabezpečení inženýrských a energetických sítí a jejich hlavních uzávěrů (např. plyn, voda, pára, elektrické energie),
- znát charakteristiku návrhů budov a staveb,
- znát dislokace nebezpečných míst v budově nebo objektu např. sklady hořlavín, výbušnin, toxických látek nebo dezinfekční látky a prostředky (Doležel et al., 2014).

Je-li potřeba demoličních prací, přivoláme statika a odborníky na danou práci. Při vyhledávání zavalených osob je součástí průzkumu a hlavním předpokladem vyprošťování

osob z vnějšku. Jestliže došlo k mimořádné události bez vnějších příznaků, během noci, v extrémních vedrech, jsou takové úkoly složitější a rozsáhlejší.

Metody vyhledávání zavalených osob:

- zjistit počet pohřešovaných osob a jejich možné umístění v budově ve spolupráci s Policií ČR či obecní policií (na základě svědeckých výpovědí),
- akusticky se dorozumívat mezi záchranáři a postiženými osobami,
- využít cvičených psů (Doležel et al., 2014).

2.5 Nouzové přežití obyvatelstva

Jedním z hlavních úkolů ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech (krizových situacích) je nouzové přežití obyvatelstva. Tento pojem obsahuje organizační, logistická a technická opatření, která se vykonávají jako pomoc lidem v tíživé situaci, která se stane v důsledku vzniku mimořádné události (Horák et al., 2015, s. 329)

Humanitární pomoc a nouzové přežití najdeme ukotvené v zákoně 239/2000 Sb. o IZS v paragrafech č. 7, 10, 15 a 16. Dále potom v nařízení vlády č. 463/2002 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění NV č. 57/2002 Sb. V plánech konkrétních činností, které jsou součástí havarijních plánů krajů, najdeme rozpracované konkrétní opatření z těchto činností (Horák et al., 2015).

Nouzové přežití zahrnuje tato opatření:

- nouzové ubytování,
- nouzové zásobování potravinami,
- nouzové zásoby pitné vody,
- nouzové zásoby dodávky energií,
- nouzové zásoby základní služby (Kratochvílová et al., 2013).

Pořadové číslo	Kategorie rizika	Typy rizika
1	Živelní pohromy	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené povodně; • větrné smršti; • sněhové kalamity; • dlouhotrvající sucha; • rozsáhlé požáry.
2	Technologické havárie	<ul style="list-style-type: none"> • radiační havárie; • úniky nebezpečných chemických látek (např. při požáru, výbuchu); • zvláštní povodně způsobené narušením vodních děl; <ul style="list-style-type: none"> • rozsáhlé poruchy inženýrských sítí; • havárie na vodovodních řádech a zdrojích; • velké dopravní, železniční a letecké nehody.
3	Hromadné nákazy	<ul style="list-style-type: none"> • epidemie a epizootie.
4	Hospodářské krize	<ul style="list-style-type: none"> • narušení dodávek potravin velkého rozsahu; • nedostatek pitné vody (zamoření zdrojů pitné vody); • narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie.
5	Imigrace osob	<ul style="list-style-type: none"> • masový příliv cizinců; • migrace vlastního obyvatelstva samovolná evakuace.
6	Vysoký stav kriminality	<ul style="list-style-type: none"> • terorismus; • záškodnictví; • masové násilné činy.
7	Občanské nepokoje	<ul style="list-style-type: none"> • masové pouliční nepokoje (např. rabování obchodní sítě); • rasové nepokoje.
8	Válečný stav	<ul style="list-style-type: none"> • rozsáhlá a závažná diverzní činnost; • vnější vojenské napadení státu.

Tabulka 4. Typy mimořádných událostí nebo krizových situací, při kterých mohou být realizována opatření nouzového přežití obyvatelstva (Kratochvílová, 2005).

2.5.1 Krizové plánování

2.5.1.1 Krizový plán

Základním plánovacím dokumentem složený z krizových opatření a postupů k řešení krizových situací je krizový plán. Úkolem tohoto dokumentu je vytvoření podmínek pro zajištění připravenosti na krizové situace a dále pak jejich řešení pro orgány krizového řízení a další dotčené subjekty (www.hzscr.cz, 2019).

Krizový plán zpracovávají:

- ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- obce s rozšířenou působností,
- jiné státní orgány, jimž krizový zákon ukládá povinnost zpracovávat krizový plán (www.hzscr.cz, 2019).

Krizový plán se skládá ze tří částí:

- základní,
- operativní,
- pomocné (Novák, 2014).

Vše ohledně zpracování krizového plánu je uvedeno v §15 až 16 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení §27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Jednotlivé postupy o zpracování krizových plánů najdeme v knize *Metodika zpracování krizových plánů* (Novák, 2014).

2.5.1.2 Plán krizové připravenosti

Plány zpracovávají právnické a podnikající fyzické osoby zajišťující plnění opatření plynoucích z krizového plánu. Nalezneme zde přípravu příslušné právnické nebo podnikající osoby pro řešení krizové situace.

Nezbytnosti plánu krizové připravenosti jsou ukotveny v §17 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení §29 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) (Novák, 2014).

2.5.1.3 Cíl krizového plánování

Cílem krizového plánování je:

- na základě analýzy možných příčin vzniku ohrožení, krizových situací a charakteristiky jejich průběhů a následků vytyčit objektivní požadavky na boj proti nim,
- vytvoření teoretických a následně i praktických předpokladů k zabránění vzniku, resp. omezení možností vzniku ohrožení, krizových situací a předpoklady k řešení i likvidaci následků,
- vytvoření účelného a efektivního systému předcházení a řešení vzniku krizových situací, jehož základním bodem je v duchu zákonů proaktivní i reaktivní přístup orgánů krizového řízení,
- vyváženě řídit proces obranného plánování, civilního nouzového plánování a havarijního plánování,
- vytvoření podmínek pro součinnost mezi jednotlivými orgány krizového řízení a koordinovat činnost výkonných složek systému krizového řízení ČR,
- vytvoření organizačních, řídicích a rozhodovacích nástrojů k plnění úkolů orgánů krizového řízení (Novák, 2014).

2.5.1.4 Obsah jednotlivých opatření nouzové přežití obyvatelstva

Číslo	Název opatření	Obsah opatření
1.	Nouzové ubytování	Zajištění náhradních ubytovacích kapacit: <ul style="list-style-type: none"> •přednostně užívat objekty se stacionárním lůžkovým, stravovacím a hygienickým vybavením (např. hotely, ubytovny), •stacionární zařízení s hygienickým vybavením a prostory pro umístění lůžek (např. tělocvičny, kulturní zařízení), •mobilní zařízení (např. maringotky, stany).
2.	Nouzové zásobování potravinami	Zajištění zásobování základními druhy potravin: <ul style="list-style-type: none"> •obchody a sklady s potravinami, zabezpečení stravování: •využití stálých stravovacích zařízení (např. restaurace, závodní jídelny), •mobilní stravovací zařízení (např. pojízdné kuchyně).
3.	Nouzové zdroje pitné vody	Skupiny v pohotovostním stavu včetně příslušných zařízení nebo jímací objekty a objekty hydrogeologického průzkumu, což jsou hydrogeologické vrty neuvedené do provozu a jímací zařízení.
4.	Nouzové zásobování pitnou vodou	Zabezpečení nezbytného množství pitné vody v požadované jakosti: <ul style="list-style-type: none"> •cisterny s pitnou vodou, •balená pitná voda, •mobilní úpravy pitné vody.
5.	Nouzové základní služby obyvatelstvu	Zahrnují: <ul style="list-style-type: none"> •poskytování informací o situaci a přijímaných opatřeních, •zdravotnické služby, •sociální služby, •hygienické služby, •veterinární služby, •poštovní a spojové služby, •dopravní služby, •technické služby, •opravárenské služby např. instalatérské, topenářské, sklenářství, pokrývačství, truhlářství, zámečnictví, •prádelny a čistírny, •pohřební služby, •zásobování šatstvem, přikrývkami, prostředky osobní hygieny a denní potřeby, čistící a desinfekční prostředky.
6.	Nouzové dodávky energie	Zajištění energií pro obyvatelstvo, subjekty KI a důležité provozy a objekty potřebné k zabezpečení činnosti na zasaženém území, k tomu se využívá nouzové propojení energetických sítí, pojízdné a přenosné zdroje energií; zabezpečení dodávek především tuhých paliv. Jedná se o druhy energie: <ul style="list-style-type: none"> •elektrická, •tepelná, •plyn.
7.	Organizování humanitární pomoci	Humanitární pomoc se využívá k uspokojení základních životních potřeb zasažených obyvatel, je doplňkovým zdrojem pro poskytování prostředků obyvatelstvu k zachování jeho života a zdraví. Formy poskytování: <ul style="list-style-type: none"> •materiální,

		<ul style="list-style-type: none">• finanční,• duchovní, psychologická.
--	--	--

Tabulka 5. Obsah jednotlivých opatření nouzového přežití (Kratochvílová et al, 2013).

2.6 Humanitární pomoc

Humanitární pomoc (dále jen „HP“) se poskytuje k naplnění základních životních potřeb obyvatelům z postiženého území. Poskytuje nám prostředky k zachování našich životů a zdraví (Adamec & kol., 2012).

Na území ČR ji zabezpečují bezplatně orgány státní správy, orgány územních samosprávných celků, právnické osoby, podnikající fyzické osoby, nestátní neziskové organizace, sdružení občanů, skupiny osob a fyzické osoby na základě výzvy nebo dobrovolně formou nabídek (Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, 2017).

Obsahem HP jsou:

- věcné prostředky (základní předměty pro zasažené obyvatele),
- finanční prostředky sloužící nejčastěji k nákupu základních předmětů (čisticí prostředky, hygienické potřeby, základní úklidové potřeby),
- duchovní (náboženská) a psychologické pomoc,
- dobrovolnická pomoc (pomoc s úklidem, uklizení trosek),
- poradenská pomoc (pojištění, likvidace následků, nakládání s vysoušeči) (Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, 2017).

2.6.1 Legislativa o humanitární pomoci

Humanitární pomoci se zabývá:

- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů,
- nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných prací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva,
- vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

2.6.2 Mezinárodní humanitární právo

Už před mnoho lety se každá společnost, ale také válka, řídila pravidly, která určovala způsoby jejího vyhlášení a omezení. První válečné zákony byly nepsané a byly stanoveny, aby silní nemohli utlačovat slabé. Po čase se začaly uzavírat oboustranné dohody a předpisy.

S odstupem času vzniklo Mezinárodní humanitární právo (dále jen „MHP“) jako odpověď na hrůzné dopady bitev a touha po ochraně obětí.

Nynější MHP tvoří významnou část mezinárodního veřejného práva. Tvoří ho pravidla, které chrání v době konfliktu neúčastníci se osoby, a redukuje způsoby a prostředky vedení vlády (Český červený kříž, 2017).

Český červený kříž (2017) ukazuje složení MHP, skládající se ze dvou částí.

- Ženevské právo, které je určeno ochraně příslušníků ozbrojených sil, kteří se přímo nebo již neúčastní boje, a osob, které se aktivně nepodílejí na nepřátelských akcích, přesněji civilistů.
- Haagské právo neboli válečné právo, které stanovuje práva a povinnosti stran v konfliktu při provádění vojenských operací a omezuje způsoby a prostředky vedení války.

2.6.3 Humanitární krize

Humanitární pomoc se skládá z aktivit, které okamžitě reagují na humanitární krizi. Ta se celkově popisuje jako “situace, ve které jsou běžné prostředky lidí, které jim garantují důstojný život narušený v důsledku živelné katastrofy, havárie nebo válečného konfliktu” (Kratochvílová, 2005, 91).

2.6.4 Druhy a fáze humanitární pomoci:

1) Přírodní či lidmi způsobená katastrofa

Humanitární katastrofa je situace vzniklá nečekaně a zasáhne geograficky vymezenou oblast a zanechá po sobě lidské oběti, zraněné nebo nezvěstné či materiální škody (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2010).

Rozlišují se fáze pomoci:

- Okamžitá pomoc vztahují se na první dny nebo týdny po vzniklé katastrofě. Zaměřuje se na primární pomoc, která je orientovaná na záchranu života a prvotní podporu přeživších v podobě jídla a vody, nouzového přístřeší, generátorů a nouzové sanitace.
- Fáze časně rehabilitace, probíhající v období zhruba 2 týdny až 3 měsíce po katastrofě. Tahle fáze má na starost péči o lidi, kteří přišli o své sídla a o rychlou obnovu základní infrastruktury, čímž jsou voda, elektřina, sanitace, dopravní spojení, zdravotnická zařízení a školy.

- Fáze obnovy trvá většinou do dvou let od vzniklé katastrofy. Jde o komplexní obnovu přístřeší, veřejných institucí, infrastruktury a zdrojů obživy obyvatel, ale také obnovu na vyšší úroveň rozvoje než před katastrofou, hlavně u méně rozvinutých zemí (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2010).

2) Humanitární krize v důsledku válečného konfliktu

Při válečných konfliktech dochází k přesunu obyvatel, se kterými souvisí velké množství vysídlených osob a uprchlíků. Význam humanitární ochrany civilního obyvatelstva a pravidelnější poskytování pomoci roste ve srovnání s přírodními katastrofami. Za poslední léta se tento druh krize vyskytuje v Afghánistánu a Pákistánu, Somálsku, Jemenu a na Srí Lance (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2010).

3) Dlouhodobé humanitární krize

V dlouhodobé humanitární krizi jde často o politicko-bezpečnostní nestabilitu, chudobu, rychlý demografický vývoj i negativní klimatické vlivy. Krize se týkají zejména subsaharské Afriky, kde humanitární potřeby a pomoc souvisí s rozvojovou spoluprací.

Mezi potřeby řadíme potravinovou pomoc, zajištění vody, obnovu základního živobytí, zajištění základní životní zdravotní péče, výživy a humanitární ochrany (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2010).

2.6.5 Zásady správné humanitární pomoci

Deklarace Dobrého humanitárního dárcovství, ke které se ČR přihlásila v roce 2006, ukazuje základní vodítko pro humanitární praxi. Jsou v zaznamenány čtyři základní principy, jimiž by se měla řídit humanitární intervence:

- lidskost: hlavním cílem HP je záchrana lidských životů a snížení počtu utrpení lidí;
- nestrannost: HP se poskytuje výhradně na základě identifikovaných potřeb;
- neutralita: při ozbrojených či jiných konfliktech se pomoc nesmí přiklánět na žádnou z protějšších stran;
- nezávislost: cílem pomoci není vliv politických, ekonomických, ani žádných dalších zájmů dárce nebo příjemce.

Deklarace také popisuje základní potřeby, kterými se má humanitární intervence zabývat. Jsou nimi ochrana civilního obyvatelstva, poskytování jídla, vody, sanitárního zázemí, přístřeší, zdravotní péče a jiné pomoci, které jsou zaměřené ve prospěch obětem

katastrofy. Cílem je zajistit obnovení běžných životních podmínek (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2010).

2.6.6 Typy humanitárních pomoci

Humanitární pomoc můžeme rozdělit do dvou skupin, avšak společnost je nerozlišuje.

2.6.6.1 Emergentní humanitární pomoc

Po vzniklé události lidé potřebují okamžitou humanitární pomoc.

Kratochvílová (2005) tvrdí, že je humanitární neboli emergentní humanitární pomoc rychlá a krátkodobá. Poskytuje se například při povodních nebo při válečném konfliktu. Reaguje na aktuální krizi a odpovídá na otázky přežití, zdraví, přístřeší, přísunu potravin, zajištění základní hygieny, krizové psychologické pomoci, péče o děti a provizorní školství.

Běžné aktivity HP:

- vybudování provozních příbytků, případně obstarání stanů nebo materiálu na dočasné přístřeší,
- rozdělení potravin, léků, hygienických potřeb, oděvů a příkrývek,
- poskytnutí lékařského ošetření,
- výstavba uprchlických táborů,
- dočasná obnova školního vyučování,
- psychologická pomoc zasaženým MU,
- rekonstrukce domů, škol a dalších zničených budov (Kratochvílová 2005).

2.6.6.2 Rozvojová spolupráce

Podle Kratochvílové (2005) je rozvojová spolupráce činností, která má za úkol pomáhat lidem, aby se stali nezávislími a chudoba je opustila. Spolupráce je zaměřena na sledování dlouhodobých sociálních a ekonomických podmínek lidí, žijících v méně rozvinutých zemích světa, a hledá způsob, jak tyto podmínky dále globálně řešit.

Emergentní humanitární pomoc vypadá jako důležitější a potřebnější, protože reaguje ihned na vzniklé mimořádné události a záchranu lidských životů, ale co se důležitosti týče, dle mého názoru jsou obě dvě pomoci na stejné úrovni.

Kolektiv autorů (2007, 9) píše: “Dokud se nezvýší a nezlepší rozvojová spolupráce, nezmění se pravidla světového obchodu a nesníží se zadluženost, nemají rozvojové země šanci vymanit se z pasti chudoby.”

Chudé, méně vyspělé země, mají nedostatek financí na preventivní opatření před katastrofami a systémy, které by včas informovaly před blížící se katastrofou. Dále je málo

prostředků na vybavení, které by během mimořádné události poskytly pomoc. Proto by se měly organizace rozvojové spolupráce stále zdokonalovat a stanovit si co nejvíce cílů pro zlepšení situací.

V budoucnu by mohly být zdohány tyto cíle:

- odstranit extrémní chudobu a hlad lidem s nízkým finančním příjmem,
- po celém světě dát dětem možnost dokončit základní vzdělání,
- prosazovat rovnoprávnost mužů a žen,
- vymyslet vakcíny proti nemocem ohrožující chudé země, např. HIV, malárie a další,
- snížit úmrtnost.

2.6.7 Humanitární organizace

Humanitární organizace jsou spolky, které poskytují humanitární pomoc. Z hlediska zřizovatele máme státní, nestátní a mezivládní organizace. Při závěreční oblasti je rozlišujeme humanitární organizace, které poskytují vnitrostátní pomoc a organizace poskytující mezinárodní humanitární pomoc (Smetana, Kratochvílová, 2007).

Velký počet států na planetě potřebuje pomoc, protože nedokáží sami vyřešit své problémy, a proto jsou humanitární organizace pro obyvatelstvo potřebné. Dále se budu zabývat známými humanitárními organizacemi, které působí na mezinárodní úrovni. Každá organizace poskytuje jiné služby, které jsou zaměřeny na jiné cílové skupiny, a vytváří jiný projekt, ale společné mají jedno, a to humanitární pomoc.

3 CÍLE

Cílem mé bakalářské práce je pojednat o problematice evakuace a humanitární pomoci ve Zlínském kraji a objasnit některé souvislosti pojmů a opatření v oblasti ochrany obyvatelstva. Omezení bakalářské práce spočívá v nemožnosti vyjádřit všechny souvislosti práce zainteresovaných orgánů.

4 METODIKA

V mé bakalářské práci použiji metodu teoretického výzkumu. Shromáždím informace o zákonech Integrovaného záchranného systému, o evakuaci, humanitární pomoci a o pojmech, které s těmito tématy úzce souvisí.

Ve své práci zpracuji informace, které získám nejen z knižních a internetových zdrojů, ale především informace od pracovníka Magistrátu města Zlína, pana inženýra Jiřího Jelínka, který se touto problematikou zabývá.

5 VÝSLEDKY ŘEŠENÍ

5.1 ORP Zlín

- Zlín se nachází na východní části České republiky.
- jednou ze 13 ORP, které jsou součástí Zlínského kraje (jihovýchodní část ČR)
- statutární město Zlín, současně jako ORP Zlín, leží uprostřed Zlínského kraje
- počet obcí v ORP Zlín – 30 obcí
- počet obyvatel v ORP Zlín – cca 101 000 (z toho Statutární město Zlín cca 67 000)
- sousedí s 8 správními obvody – ORP (Vizovice, Luhačovice, Uherský Brod, Uherské Hradiště, Otrokovice, Holešov, Bystřice pod Hostýnem, Vsetín)
- Rozloha - 35 036 ha

Obrázek 7. Mapa ORP Zlín (Informace od pracovníka Magistrátu města Zlína, 2020).

Složky IZS		
HZS ZK	plk. Ing. Vít Rušar ředitel HZS ZK	950 670 100, 724 178 376, vit.rusar@zlk.izscr.cz
	plk. Ing. Pavel Dekret náměstek pro IZS a OPŘ	950 670 200, 724 179 863 pavel.dekret@zlk.izscr.cz
	plk. Ing. Štefan Hrtus ředitel ÚO Zlín	950 670 600, 724 190 313, stefan.hrtus@zlk.izscr.cz
	Mgr. René Sadil vedoucí oddělení IZS a služeb	950 670 201, 724 811 125, rene.sadil@zlk.izscr.cz
	plk. Ing. Josef Bambuch vedoucí oddělení OO a KŘ	950 670 302, 724 178 385, josef.bambuch@zlk.izscr.cz
PČR ZK	plk. JUDr. Jaromír Tkadleček ředitel PČR ZK	974 661 220, 602 653 736, krpz.kr.sekretariat@pcr.cz
	plk. Mgr. Bc. Tomáš Indra vedoucí ÚO Zlín	974 666 221, 602 647 423, zl.uo.podatelna@pcr.cz
ZZS ZK	Bc. Štěpán Mana krizové řízení ZZS ZK	577 056 929, 606 708 645, stepan.mana@zzszk.cz
ČČK OS Zlín	Michaela Stýblová Ředitelka úřadu OS ČČK Zlín	577 210 607, 604 566 335, zlin@cervenykriz.eu
KHS	Krajská hygienická stanice ZK Ředitelka MUDr. Eva Sedláčková	577 006 710, 606 740 949 khs@khszlin.cz eva.sedlackova@khszlin.cz
Zdrav. ústav	Zdravotní ústav Zlín	577 553 160
Lékař. pohotovost	Lékařská pohotovost	577 214 445, 577 214 446 577 554 455,

Obrázek 8. Důležitá telefonní čísla Zlínský kraj (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

5.2 Sirény v obvodu ORP Zlín

<i>P.č.</i>	<i>Okres</i>	<i>ORP</i>	<i>Obec</i>	<i>Vlastník</i>	<i>Umístění</i>	<i>Typ</i>	<i>Ovládání</i>	<i>ev. č.</i>
36	Zlín	Zlín	Doubravy	Obec	Území obce	rozhlas	místní	
37	Zlín	Zlín	Držková	HZS	Hasičská zbrojnice	rotační	dálkové	76004
39	Zlín	Zlín	Fryšták	HZS	nám. Míru – Městský úřad	rotační	dálkové	76005
46	Zlín	Zlín	Hvozdná	HZS	Farma ZOD	rotační	místní	76008
60	Zlín	Zlín	Lhota	Obec	Hasičská zbrojnice	rotační	místní	
61	Zlín	Zlín	Lhota	Obec	Území obce	rozhlas	místní	
62	Zlín	Zlín	Lhota	HZS	Základní škola	rotační	dálkové	76011
95	Zlín	Zlín	Zlín	Podnik	Bartošova čtvrť, SZŠ	rotační	místní	
96	Zlín	Zlín	Zlín	Podnik	fa TAJMAC-ZPS	rotační	místní	
97	Zlín	Zlín	Zlín	Obec	Jaroslavice – Hasičská zbrojnice	rotační	místní	
99	Zlín	Zlín	Zlín	HZS	Klečůvka, Bývalý OÚ	rotační	dálkové	76052
00	Zlín	Zlín	Zlín	Obec	Kostelec – Hasičská zbrojnice	rotační	místní	
01	Zlín	Zlín	Zlín	HZS	Křiby – panelák	rotační	dálkové	76050
02	Zlín	Zlín	Zlín	Podnik	Kudlov – AZ Bonton	rotační	místní	
06	Zlín	Zlín	Zlín	HZS	Louky, Hasičská zbrojnice	rotační	dálkové	76048
07	Zlín	Zlín	Zlín	Obec	Lužkovice – stožár u řeky Dřevnice	rotační	místní	

Tabulka 6. Přehled o některých prostředcích varování v obcích v působnosti ORP Zlín (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

5.3 Místa pro evakuaci

V případě hromadné evakuace ve Zlínském kraji jsou pro obyvatele připraveny evakuační prostory, např. základní školy, tělocvičny, haly. Zde je tabulka, která označuje některé z nich. Jsou to tajné informace, proto musí být bližší informace zabezpečeny.

Název školy	Adresa školy
Základní škola E**** Z*****, Zlín	Š*****a****, Zlín
Základní škola Zlín, K****	K**** 4****, Zlín
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	L*** VI 3****, Zlín
M***** Zlín – základní škola a mateřská škola M*****k	nám. T. G. Masaryka 5**, Zlín
Základní škola O*****, K*****	K***** 1****, Otrokovice
Základní škola Slavičín, Hrádek na Vlárské dráze	D***** I 7*, Slavičín
Dětský domov, Základní školy a Praktická škola Valašské Klobouky	Valašské Klobouky **

Tabulka 7. Základní školy ve Zlínském kraji pro evakuaci (seznamskol.cz).

5.4 Krizový štáb obce s rozšířenou působností Zlín (KŠ ORP Zlín)

Krizový štáb určené obce – obce s rozšířenou působností Zlín („KŠ ORP Zlín“) je pracovním orgánem primátora SMZ (ORP Zlín), a má za úkol řešit krizové situace a mimořádné události nebo koordinovat záchranné a likvidační práce v rámci správního obvodu ORP Zlín. KŠ ORP svou činnost vykonává ve stanovených prostorách. Předsedou krizového štábu ORP je primátor SMZ nebo starosta obce s rozšířenou působností (zlin.eu, 2019).

Členové týmu evakuace: odbor sociálních věcí, odbor školství, odbor občansko-správních agend, odbor kanceláře primátora (zlin.eu, 2019).

Krizový štáb ORP Zlín je tvořen:

- a) členové bezpečnostní rady ORP Zlín,
- b) členové stálé pracovní skupiny KŠ.

Stálou pracovní skupinu krizového štábu je tajemník krizového štábu, pracovníci Magistrátu města Zlína, zástupci základních složek IZS a odborníci s ohledem na druh řešené MÚ nebo KS, případně starostové nebo jimi pověřeni zástupci událostí dotčených obcí v působnosti ORP Zlín, s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace (zlin.eu, 2019).

Primátor svolává krizový štáb v případě, že:

- a) je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení (ORP Zlín),
- b) je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území, které patří do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část (ORP Zlín),
- c) použije jej ke koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- d) je-li k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- e) je potřeba k cvičení složek integrovaného záchranného systému nebo k úkolu prováděného při cvičeních orgánů krizového řízení,
- f) je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z podmínek uvedených v písmenech a) až e) (zlin.eu, 2019).

5.5 Služební vozidla v případě evakuace

V případě evakuace je připraveno mnoho osobních vozů k převozu občanů. K dispozici je také Dopravní společnost Zlín – Otrokovice, která má vyhrazené trasy.

Typ vozu	SPZ	Počet míst
Škoda Superb	1Z6 90 **	5
BMW 525 xi	3Z5 55**	5
Volkswagen Passat CC	3Z7 50 **	4
Volkswagen Passat CC	3Z7 50 **	4
Škoda Octavia Kombi II	3Z7 50 **	5
Škoda Octavia	ZLK 60 - **	5
Suzuki SX 4	3Z7 60 **	5
Škoda Felicie	ZLK 59 - **	5
Volkswagen Polo 1,4	1Z6 90 **	5
Lada Niva	1Z6 90 **	5
Toyota Hilux	ZLK 55 - **	5
Suzuki Vitara Grand	2Z8 90 **	5
Škoda Felicia	ZLL 34 - **	5
Škoda Fabia Kombi 1,6	3Z7 60 **	5
Škoda Fabia Kombi	2Z8 90 **	5
Suzuki Vitara Grand	3Z7 60 **	5
VW Caravella	3Z9 39 **	9
Hundai H 100	ZLA 34 - **	3
Volkswagen Polo 1,4	1Z6 90 **	5
Škoda Felicia	ZLK 60 - **	5
Škoda Fabia Kombi 1,4	3Z7 60 **	5
Škoda Felicia Kombi	ZLL 32 - **	5
VW Polo 1,2	1Z6 90 **	5

Tabulka 8. Seznam služebních vozidel a možných míst pro přepravu osob (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

5.6 Přehled ubytovacích zařízení ve Zlínském kraji

Poř. čís.	Obec	Název	Adresa		Odpovědný pracovník (kontaktní osoba–tel.)	Kapacita		Poznámka
			Ulice	č.p.		Vyvař.	Ubytov.	
1.	Zlín	Interhotel Moskva	Náměstí Práce	2512		500	250	ADRESÁŘ
2.	Zlín	Hotel Garni Zlín-RIGO	Náměstí T.G. Masaryka	1335		100	150	
3.	Zlín	Hotel Sole	Tř. T. Bati	5213		100	90	
4.	Zlín – Kostelec	Hotel – Lázně	Kostelec u Zlína	493		240	210	
5.	Zlín	Hotel Ondráš	Kvítková	4323		150	65	
6.	Zlín	Ubytovna „ZELENÉ“	Bartošova čtvrť - Dukelská	5413		100	100	
7.	Zlín	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	Zlín – Mostní	5139		1 500	1023	
8.	Zlín - Kostelec	ZLÍNSAT, s.r.o.	Kostelec u Zlína	493		500	170	
9.	Mysločovice	TJ Sokol Mysločovice - ubytovna	Mysločovice	56			42	
10.	Zlín	MANAG, a.s.	Zarámí	92			60	

Obrázek 9. Přehled hotelů a možností ubytování ve správním obvodu ORP Zlín (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

5.7 Zabezpečení stravování v případě zahájení evakuace

Nastane-li případ evakuace, jsou v pohotovosti dodavatelé, které musí zabezpečit základní občerstvení pro všechny zúčastněné osoby.

Pořadí v kontaktování dodavatelů gastro služby:

1. JOSPO, a.s., Tovární 1627, Holešov, 769 01

Marcel Pospíšil, tel. 777 573 207, e-mail: marcel.pospisil@jospo.cz

Expedice, tel. 777 573 080, 573 330 920, e-mail: expedice@jospo.cz

2. Devítka plus, s.r.o., V. Buriana 502/8, Praha, 190 15

Petr Holčík, tel. 777 192 727, e-mail: petr@quickdeli.cz

3. Baltaci, a.s., Masarykovo náměstí 212, Napajedla, 763 61

Lukáš Žaludek, tel. 777 763 390, e-mail: lukas.zaludek@baltaci.cz

Nonstop-slужba (recepcce), tel. 605 000 200, 577 004 100, e-mail: booking@baltaci.cz

Kontakty na dodavatele pekárenského zboží:

1. PENAM, a. s. - Jateční 525, Zlín, 76001

Objednávky: 577 007 647, Recepcce: 577 007 611, e-mail: penam@penam.cz

2. Pekařna VEKA, s. r. o. - U Pekárny 496, Zlín - Štípa, 763 14

tel. 577 914 253, email: info@pekarnaveka.cz

3. Pekařství Králík, s. r. o. - Náměstí Míru 42, Fryšták, 763 16

Richard Králík, tel. 736 126 966, e-mail: info@pekarstvi-kralik.cz

Prvotní dávku teplého nápoje (v případě, že nebudou všichni členové povolání k zásahu) zabezpečí: **JPO II/1 Zlín-Prštné** (Informace od pracovníka Radnice města Zlína, 2020).

5.8 Humanitární organizace

5.8.1 Charita Zlín

Je nestátní neziskovou organizací zabývající se charitativní, zdravotní a humanitární pomocí ve zlínském regionu. Založil ji olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner v červnu roku 1991 účelným zařízením římskokatolické církve. Charita Zlín je samostatná právnická osoba, která je organizačně členěna do struktury Arcidiecézní charity v Olomouci, do Charity České republiky. Zároveň je patří do mezinárodní sítě křesťanských humanitárních organizací Caritas Internationalis a Caritas Europa.

Charita Zlín poskytuje praktickou a konkrétní pomoc lidem, kteří jsou tělesně, duševně a sociálně slabý. Nebere ohled na jejich národnostní a rasovou příslušnost, postavení ve společnosti nebo náboženské vyznání

Služby podle cílové skupiny:

- pro seniory – pečovatelská služby, centrum denních služeb (denní pobyt včetně stravy a aktivit), domácí hospicová péče, výpůjčka kompenzačních pomůcek;
- pro zdravotně postižené – pečovatelská služba, zdravotnické úkony indikované lékařem v domácím prostředí pacienta, odborné sociální poradenství;

- pro matky s dětmi v tísní – azylové ubytování 6-12 měsíců, dluhové poradenství, pomoc při prosazování vlastních práv, pomoc při jednání na úřadech;
- pro postižené humanitární katastrofou;
- pro mládež z dětských domovů;
- pro příslušníky národnostních menšin;
- služby pro osoby v krizi a sociálně slabé – odborné sociální poradenství, materiální pomoc, duchovní podpora (www.zlin.charita.cz).

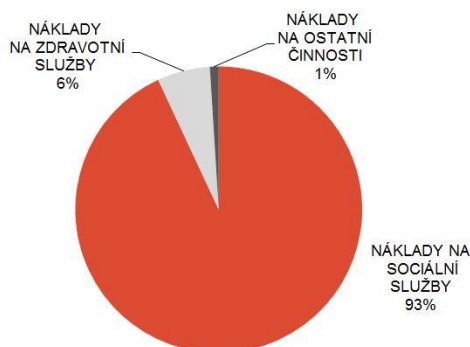
5.8.2 Naděje Zlín

Humanitární organizace Naděje vznikla u nás v roce 1989, která působí na celém území České republiky. Poskytuje pomoc duchovní, sociální, zdravotní, humanitární, charitativní, poradenství, vzdělávací, výchovné a doplňkové služby. Cílem je pomáhat lidem, zlepšit jejich vztahy a podpořit jejich kompetence. Spolupráce probíhá s jednotlivými rodinami, dětmi, mládeží, dospělými i seniory.

Naděje Zlín se zaměřuje na pomoc:

- lidem ve stáří – ročně zabezpečují 800 lidem důstojný život;
- lidem bez domova – poskytují 152 000 noclehů ročně těm, kteří nemají kde spát;
- lidem s handicapem – ročně poskytují péči 450 lidem, kteří mají mentální, zdravotní a kombinovaný handicap;
- ohroženým rodinám – poskytují pomoc 550 rodinám ročně v sociální krizi;
- ohroženým dětem a mládeži – klub Naděje poskytuje aktivity, které navštěvuje ročně 600 dětí a mladých lidí (www.nadeje.cz, 2015).

NÁKLADY NA ČINNOSTI V ROCE 2018

Obrázek 10. Náklady na činnost (www.nadeje.cz/).

5.8.3 Člověk v tísní

Organizace Člověk v tísní vznikla dle internetových stránek Člověka v tísní (2016) v roce 1992. Dříve jmenující se organizace Nadace Lidových novin se přejmenovala v roce 1994 na Nadace Člověk v tísní. Postupem času se tato nadace stala humanitární organizací, aby zajistila pomoc v krizových situacích a podporovala dodržování lidských práv ve světě.

Cílem Člověka v tísní je tedy pomáhání v krizových situacích a celosvětová podpora dodržování lidských práv. Dnes se organizace zaměřuje na čtyři základní oblasti:

- při přírodních katastrofách nebo ve válečných krizích, při dlouhodobé pomoci lidem z chudých zemí poskytuje emergentní humanitární pomoc, kde se realizují rozvojové programy, zlepšující přístup obyvatel ke vzdělání, dostupnosti pitné vody, zdravotní péči, zlepšení hygieny a rozvoj zdrojů obživy,
- Lidská práva jsou podporována v nesvobodných státech procházející demokratickou transformací,
- Zabývá se programy sociální integrace, kde je podpora sociálního vzestupu chudých či ohrožených rodin a podpora pro děti ze sociálně slabých rodin k dosažení základního vzdělání, čímž se zvyšuje jejich pozdější šance na trhu práce,
- Organizují programy vedoucí ke vzdělání, např. Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět, dále filmy a vzdělávací systémy, které se týkají moderních dějin ČR (Člověk v tísní, 2016).

Humanitární organizace Člověk v tísní je členem Aliance 2016. Je to strategická síť sedmi evropských nevládních organizací, které jsou aktivní v oblasti humanitární pomoci a rozvojových projektech. Přináší efektivnější výsledky při práci v cílových zemích, ale také při kampaních, které ovlivňují postoje politické reprezentace i široké veřejnosti v Evropě. Člověk v tísní je mírně zastoupen členy i ve Zlínském kraji.

5.8.4 Občanské sdružení ADRA

Pojmenování “ADRA” vzniklo odvozeninou z anglického názvu „Adventist Development and Relief Agency”, což v překladu znamená “Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj”. ADRA je mezinárodní humanitární organizace, která poskytuje pomoc lidem v nouzi. Účelem jsou spravedlivé a pozitivní změny (ADRA, 2014).

Na webových stránkách společnosti se dočteme informace, že ADRA Česká republika je členem mezinárodní sítě organizace ADRA, působící ve 130 zemích světa. V České republice je od roku 1992 a funguje zde 11 dobrovolnických center. Cílem je pomoci seniorům, dětem a zdravotně postiženým osobám. ADRA pomáhá při povodních a jiných živelných katastrofách. Snaží se vést žáky ke globálnímu rozvojovému vzdělávání, např. Migrace, ochrana životního prostředí, chudoba, spravedlivý obchod, lidská práva apod. (ADRA, 2014).

Při mimořádných událostech v zahraničí (povodně, zemětřesení, válečné konflikty) Občanské sdružení ihned poskytuje humanitární pomoc, dále realizuje dlouhodobé rozvojové projekty, které jsou mířené hlavně na obyvatelé chudých zemí, aby mohli žít lepší život (ADRA, 2014). Dobrovolnické centrum ADRA je součástí humanitární nadace ve Zlínském kraji. Nedávno zavedli službu, která pomáhá seniorům při nákupu léků a ochranných pomůcek nejen v době koronaviru, ale i kdykoliv, kdy je potřeba.

5.8.5 Úřad Českého červeného kříže

Český červený kříž (dále jen “ČČK”) se prolíná s Vlasteneckým pomocným spolkem pro Království české. Je humanitární organizací pro celou Českou republiku, včetně Zlínského kraje, se sídlem v Praze. ČČK je řazen k celosvětově působící organizaci Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

Řeší například tyto úkoly:

- působí jako výlučně uznávaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby,
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a jiné humanitární služby,
- rozšiřuje znalosti Ženevských úmluv,
- působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva
- poskytuje pomoc při případných katastrofách nebo dalších mimořádných událostech.

Štorek, Novák & Štajner píší, že ČČK je určen především zraněným, dětem a starším lidem. Uskutečňuje pomoc v 7 základnách principech Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce:

- humanita,
- nestrannost,
- neutralita,
- nezávislost,
- dobrovolnost,
- jednota a světovost.

5.8.6 Charita Česká republika

Dříve nazývaná Česká katolická charita, navazuje na historickou péči křesťanů a katolické církve pro chudé a trpící. Vznik katolické charity spadá až do roku 1919. Charita po konci období komunismu obnovila svou činnost, mimo jiné souvisí s amnestií Václava Havla. V tu dobu otevřela mnoho sociálně-zdravotních služeb v České republice a vnesla své projekty i do zahraničí. Pomáhala také při větších povodních na našem území (Charita Česká republika, 2017).

Kořeny Charity ČR jsou 348 farních, městských a oblastních Charit, jejichž velikost se liší. Tvoří ji jen malý počet dobrovolníků, ale více než sto zaměstnanců, kteří působí i v okolních obcích. Spolupracuje s vládou a státní správou a upravuje centrální sbírková konta. Charita ČR připravuje, vyhodnocuje a propaguje celostátní charitativní akce a kampaně, např. Tříkrálová sbírka a spolupracuje s centrálou Caritas Europa působící v Bruselu a s centrálou Caritas Internationalis v Římě (Charita Česká republika, 2017).

Dle Smetany a Kratochvílové (2007) směřovala pomoc Charity ČR do těchto zemí:

- Evropa a bývalý sovětský svaz: Moldavsko, Gruzie, Kosovo, Ukrajina,
- Asie: Mongolsko, Kambodža, Filipíny, Nepál,
- Afrika: Jižní Súdán, Zambie, Etiopie,
- Blízký východ: Sýrie, Jordánsko, Palestina, Irák.

Charita Česká republika je humanitární nadace, která pomáhá ve všech krajích České republiky, a má své značné zastoupení i ve Zlínském kraji a okolí.

Bližší informace, jako jsou datумы vzniku, činnost, působení, ale také aktuality, si lidé mohou najít na jednotlivých webových stránkách organizací. Každý člověk se může zapojit do dobrovolnictví, přispět finanční částkou, materiálním darem nebo se stát členem skupiny. Lidé si pomáhají už od pradávna, a proto vznikly tyto humanitární organizace. V dnešním světě plném chamtivosti je příjemné vidět, že stále existují procenta lidí, kteří mají snahu pomáhat slabším osobám a rodinám.

6 ZÁVĚR

V první části bakalářské práce jsem se věnovala legislativě ochrany obyvatelstva. Je vidno, že jakmile vznikly zákony 239/2000 Sb. a 24/2000, jsou dány jasné postupy, které umožnily spolupráce všech složek IZS.

Důležité je, aby obyvatelstvo bylo připraveno na negativní účinky mimořádné události. S tím souvisí postupy, kterými jsem se v práci zabývala. Včasné varování a evakuace patří mezi hlavní opatření, díky kterému může být zachráněna většina obyvatelstva. Jak jsem v práci zmínila, evakuace slouží k přemístění osob, zvířat a majetku z ohroženého místa na místo bezpečné.

Dílčím cílem mé bakalářské práce bylo ujasnit způsoby provedení evakuace a zajištění humanitární pomoci, nejen ve Zlínském kraji, ale v celé České republice. Zlínský kraj jsem si vybrala proto, protože jsem se zde narodila a mám ke Zlínu nejbližší. Proto jsem zvolila téma, které mi bylo nejvíce sympatické a doufala jsem, že seženu co nejvíce informací ohledně mého rodného města. To však nebylo tak jednoduché, jak jsem si myslela. Ve vlastní tvorbě se nejprve zaměřuji na obecné informace o městu Zlín. Jsou zde vyjmenovány důležité osoby složek IZS a také jejich kontakty. Je důležité vědět, kde všude se v ORP Zlín nachází sirény, proto jsem pár konkrétních sirén poznamenala v tabulce č.6. V základních školách probíhá pravidelný nácvik evakuace a některé z nich mají svůj vlastní úkryt, tyhle ubytovací zařízení najdeme v tabulce č.7. Mezi základní prvky zajištění ochrany obyvatelstva je nařízení evakuace, které zahrnuje včasné varování obyvatelstva a ukázněnost osob. V tabulce č.8 je uveden seznam automobilů, které jsou připraveny pro přepravu obyvatel při případné mimořádné události. Ty jsou velmi důležité pro jednotlivce a hlavně rodiny, které nemají možnost vlastního transportu.

Lidé se dělí do tří kategorií. Ti, kteří mají možnost samostatné evakuace, ti, kteří jsou závislí na pomoci ostatních a lidé ve speciálních zařízeních. Pro všechny skupiny je zde komplexní péče dle vlastních potřeb.

7 SOUHRN

V mé bakalářské práci nejdříve popisuji legislativu ochrany obyvatelstva a její krizové zákony, které určují povinnosti při vzniku mimořádné události nebo krizové situace. Vedou tak k úspěšnému řešení situace. Dále pak poukazuji na integrovaný záchranný systém a hlavní úkoly ochrany obyvatelstva, které zahrnují varování a informování obyvatelstva, ukrytí a evakuaci obyvatel. Popisuji, jakým způsobem jsou obyvatelé informováni, jaké existují druhy signálů a jak se provádí, a jaká jsou důležitá telefonní čísla. Lidé by měli znát základní informace o improvizaci ochrany zdraví.

Za důležitou věc jsem vybrala i rozdělení evakuace, její plánování a v neposlední řadě obsah evakuačního zavazadla, které je podstatné k urychlení evakuace. Můžeme zde najít i místa ve Zlínském kraji, která jsou vybrána jako evakuační, anebo také vozy, které jsou připraveny pro případnou evakuaci. Jsou zde uvedeny kontakty na provozovny, které zabezpečují občerstvení v krizové situaci.

V poslední části jsem věnovala pozornost humanitární pomoci v ČR, ale i ve Zlínském kraji. Je zde popsán její význam, legislativa, která se jí zabývá a určuje pravidla. Přiblížila jsem rozdělení pomoci, a dospěla k závěru, že humanitární pomoc není poskytována pouze do České republiky, ale je předávána i do zahraničí. Vyjmenovala jsem humanitární organizace a přiblížila jejich činnost.

Doufám, že jsem v mé bakalářské práci zahrnula veškeré potřebné informace, které mohou sloužit pro informační účely nejen studentům, ale i veřejnosti, aby se tato problematika mohla šířit dále. Veřejně přístupných zdrojů ke Zlínskému kraji je velmi málo, a proto jsem byla nucena oslovit pracovníka Magistrátu města Zlína, pana inženýra Jiřího Jelínka, který mi poskytl veškeré informace, které jsou uvedeny v této práci.

8 SUMMARY

In my bachelor's thesis, at first, I describe the legislation the protection of the population and laws, which determine the obligations in the event of an emergency or crisis situation. They lead to a successful solution to the situation. Furthermore, I describe the integrated rescue system and the main tasks of protection of the population, which include warning and informing the population, hiding and evacuating the population. I describe how residents are informed, what types of signals exist and how they are performed and about important telephone numbers. People can know basic information about improvising health.

I chose the division of the evacuation, planning and, last but not least, the content of the evacuation baggage, which is essential to speed up the evacuation, as an important thing. We can also find places in the Zlín Region that are selected for evacuation, or also cars that are ready for eventual evacuation. There are contacts to establishments that provide refreshments in a crisis situation.

In the last part is described humanitarian aid in the Czech Republic, but also in the Zlín Region. It describes its meaning, the legislation that deals with it and sets the rules. I named humanitarian organizations and described their activities.

I hope that my bachelor's thesis has included all the necessary information that can be passed for information purposes not only to students but also to the public, so that this issue can spread further.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

Adamec, V. a kol., (2012). *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství.

ADRA (2014). *O nás*. Retrieved 27. 5. 2019 from the World Wide Web: <http://www.adra.cz/o-nas>

Český červený kříž (2016). *Šíření mezinárodního humanitárního práva*. Retrieved: 2. 6. 2019 from the World Wide Web: <http://www.cervenykriz.eu/cz/mhp/cojemhp.htm>

Člověk v tísní (2013). *Světový humanitární den*. Retrieved: 27. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/desitky-humanitarnich-pracovniku-kazdyrok-prijdou-o-zivot-pri-pomoci-druhym>

Člověk v tísní, (2016). *O nás*. Retrieved 27. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/o-nas>

Doležel, M., Kyselák, J. Mika, O. J., & Novák, J. (2014). *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Haricom (2008). *Poplachové sirény*. Retrieved 18. 11. 2018 from the World Wide Web: <https://www.haricom.cz/poplachove-sireny/>

Horák, R., Danielová, L., Juříček, L., & Šimák, L. (2015). *Zásady ochrany společnosti*. Ostrava.

Hörmann (2014). *Sirens*. Retrieved 20. 11. 2018 from the World Wide Web: <https://hoermann-gmbh.de/en/products-warning-systems/sirens/>

Hasičský záchranný sbor ČR (2009). *Evakuační zavazadlo*. Retrieved 3. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/clanek/evakuacni-zavazadlo.aspx>

Hasičský záchranný sbor ČR (2011). *Krizové plánování*. Retrieved 1. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-krizove-planovani-krizove-planovani.aspx>

Hasičský záchranný sbor ČR (2014). *Prostředky individuální ochrany*. Retrieved 25. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/clanek/prostredky-individualni-ochrany-prostredky-individualni-ochrany.aspx>

Hasičský záchranný sbor ČR, Zlínský kraj (2015). *Varování obyvatelstva*. Retrieved 26. 5. 2019 from the World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-603225.aspx>

Charita Zlín (2014). *Poskytované služby*. Retrieved 17. 6. 2019 from the World Wide Web: <https://www.zlin.charita.cz/poskytovane-sluzby/>

Kolektiv autorů (1999). *Plán evakuace obyvatelstva*. Metodická pomůcka ke zpracování havarijního plánu okresu, Praha: Hlavní úřad civilní ochrany.

Kratochvílová, D. (2005). *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství.

Kratochvílová, D., Kratochvílová D. Ml., & Folwarczny, L. (2013). *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství.

Mika, O. J. (2008). *Informovanost obyvatelstva a jeho připravenost na zvládnutí mimořádných událostí*. České Budějovice: Jihočeská universita v Českých Budějovicích.

Mika, O. J., Zahradníček, P., & Zeman, M. (2012). *Ochrana obyvatelstva*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2010). *Základní přehled humanitární pomoci*. Retrieved: 1. 6. 2019 from the World Wide Web: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html

Naděje 2015. *Jak hospodaříme*. Retrieved 17. 6. 2019 from the World Wide Web: https://www.nadeje.cz/ustredi_nadeje/jak_hospodarime

Navrátil, L., Šafr, G., & Havránková, R. (n. d.). *Varování a vyzoomění*. Retrieved: 4. 5. 2019 from the World Wide Web: <http://zsf.sirdik.org/kapitola3/3-1-4-evakuaceobyvatelstva>

Novák, J. (2014). *Krizové řízení*. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého.

Novák, J. (2014). *Vnitřní a vnější bezpečnost státu*. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého.

Novák, J. (2014). *Základy řízení*. Olomouc, Česká republika: Univerzita Palackého.

Pacinda, Š. & Pivovarník, J. (2010). *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Portál krizového řízení JmK (2016). *Varování obyvatelstva*. Retrieved: 4. 5. 2019 from the World Wide Web: <http://krizport.firebrno.cz/navody/varovani-obyvatelstva>

Procházková, D. (2006). *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha, Česká republika: Police history.

Richter, R. (2018). *Slovník pojmů krizového řízení*. Praha, Česká republika: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Seznam škol (2019). *Základní školy – Zlín*. Retrieved 13. 6, 2019 from the World Wide Web: <https://www.seznamskol.cz/zakladni-skoly/zlinsky-kraj/zlin/3/>

Smetana, M., Kratochvílová, D. (2007). *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita, Zdravotně sociální fakulta.

Šenovský, M., Adamec, V., & Hanuška, Z. (2005). *Integrovaný záchranný systém*. Edice SPBI Spektrum, Ostrava.

Štorek, J., Novák, V., & Štajner, P. (2000). *Příručka pro krizové řízení v Českém červeném kříži*. Praha: Úřad českého červeného kříže.

Technologie 2000 spol. s r. o. (2000). *Systém selektivního rádiového návštěvní: Základní popis systému (uživatelský manuál)*. Jablonec nad Nisou: Technologie 2000.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.